

villing, hvilket de ogsaa umiddelbart efter fik Følgen heraf har været, at Forholdet er blevet bestaaende fra 1867—75 under en ulovlig Form, medens det, dersom Justitsministeriet havde meddelt den meget nærliggende Oplysning strax, vilde have faaet det baade i formueretlig og social Henseende uheldige Forhold bragt i lovlig Form, altsaa meget tidligere, og da vilde rimeligvis alle disse Spørgsmaal, der nu ere fremkaldte fra Blufkommune, slet ikke være fremkomne. Dertil skal jeg indskrænke mig.

Sad: Jeg har bedt om Ordet for at begrundede, hvorfor det Mindretal af 4 Medlemmer, hvortil jeg hører, ikke med Hensyn til to Indstillinger har kunnet slutte sig til Flertallet, men jeg skal af Hensyn til Forholdene i Dag indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger, som jeg dog anser for at være tilstrækkelige til Niemedet. Det første Forhold, i hvilket dette Mindretal ikke har kunnet slutte sig til Flertallet, er med Hensyn til den Indstilling, som Flertallet har fremsat, og hvis Hensigt er at bevirke, at Kirke- og Undervisningsministeren skulde foranlede en Ophævelse af den Bestemmelse, at Exemplarer af alle trykte Sager afgives til det kongelige Bibliothek og til Universitetsbibliotheket. Naar vi ikke have kunnet slutte os heril, er det, fordi vi ikke kunne forstaa, at denne Indsendelse i Virkeligheden kan have nogen væsentlig Betydning for dem, der afgive disse Exemplarer, medens det er aabenbart, at det i en meget høj Grad vilde forøge Budgettet for Bibliothekerne, hvis den gamle Bestemmelse herom blev ophævet. Naar man tager Hensyn til Blade, da er det dog klart, at de, der udgive disse Blade, maa lade trykke adskillige Exemplarer ud over det Antal Abonnenter, de have, for at have dem til forskellig Raadighed, og det kan derfor vist ikke anses for nogen egentlig Byrde, om 3 Exemplarer af disse Blade (thi derom er der saa vidt vides Tale) afgives til Bibliothekerne, og hvad de trykte Bøger angaar, da veed man jo, at det faktisk gaar saaledes til, at Oplaget bestemmes efter den sandsynlige Afsetning, dels strax og dels i et vist begreundet Tidsrum. Enten gaar nu Haabet om denne Afsetning i Opsyldelse eller ikke. Bliver Oplaget ikke udsolgt, saa er Afgivelsen af disse Exemplarer i og for sig en for Bedkommende temmelig ligegyldig Sag, og bliver Oplaget derimod udsolgt, saa vil jeg ikke engang tale om, at der da er gjort en overordentlig god Forretning, for hvilken Afgiften ikke kan være søletig, men i

99 af 100 Tilfælde vil Forholdet være det, at der udkommer et nyt Oplag, saaledes at det i Virkeligheden ogsaa reducerer sig til Afgivelsen af nogle enkelte temmelig værdiløse Exemplarer, idet der i saa Tilfælde vil blive solgt saa mange flere af det nye Oplag, som der ellers vilde have været yderligere til Raadighed af det gamle; i begge Tilfælde kunne vi altsaa ikke indse, at denne Afgift virkelig er en synderlig Byrde for Bedkommende, medens Ophævelsen af Pligten til den i en meget betydelig Grad vilde forøge Budgettet for Bibliothekerne.

Den anden Indstilling, som Mindretallet ikke har kunnet slutte sig til, angaar den ærøste Sag. Flertallet indstiller til Justitsministeren, om at tage det Spørgsmaal under Overveelse, hvorvidt der kunde gøres Noget for at forebygge, at Højesterets Afgjørelse kan faae Indflydelse paa Afgjørelsen af lignende Ciendoms-spørgsmaal, som det omtalte, der har været Gjenstand for Domstolens Prøvelse. Vi, som høre til Mindretallet, kunne i og for sig ikke have det Allermindste imod, at Justitsministeren tager et saadant Spørgsmaal under Overveelse, men vi have ikke kunnet være med til at gjøre Indstilling derom, fordi det er os aldeles umuligt at indse nogen Maade, hvorpaa Justitsministeren fornuftigvis skulde kunne optræde i saa Henseende. Justitsministeren kan jo ikke have nogen Indflydelse paa en Sag, der allerede er paadømt, og altsaa afsluttet; Justitsministeren kan fornuftigvis heller ikke have nogen som helst Indflydelse paa Højesteret, naar lignende Spørgsmaal skulde komme for den, og endelig kan der fra Justitsministerens Side heller ikke fornuftigvis, som det forekommer os, være Tale om, at foranlede nogen Forandring i Lovgivningen, da den Lovgivning, vedrørende de Forhold, hvorom der er Tale, jo ikke længere eksisterer, men er ophævet, og kun vedblivende i Kraft for Forhold, som ere stiftede i Tiden før 1866. Nu mente den ærøste Ordfører for Udvalget, at der dog var en Vej, som der muligens kunde gaas, nemlig den, at give en Lov, som indeholder en autentisk Fortolkning. Nu vil jeg tilstaa, at jeg ikke kan forstaa, hvorledes der med Hensyn til en Lov, hvis Virksomhed egentlig er afsluttet, skulde kunne gives en autentisk Fortolkning, eller hvorledes overhovedet en saadan skulde kunne tænkes givet om Ciendoms-spørgsmaal, isølge frivillig oprettede Dokumenter mellem Mand og Mand, og det er jo det, der tales om; og endelig kan jeg ikke forstaa Højesteretsdommen anderledes, end at den paa ingen Maade i og for sig giver en Fortolkning af selve Lovgivningen,